

BAŞVURU NO : 2016/1719

KARAR TARİHİ : 02/02/2017

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : **Hakkari Üniversitesi Rek.**

BAŞVURUNUNUN KONUSU : Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümünde boş bulunan iki adet araştırma görevlisi kadrosu için açılan sınava yapmış olduğu başvuru ön değerlendirme neticesinde geçersiz lisans transkripti nedeniyle reddedilen şikayetçinin söz konusu sınav yapılmadan alınacak kişinin isminin belli olduğu, boş kadrolardan birine İlahiyat Fakültesi Dekanı ..."in birinci dereceden akrabası olan ..."in alındığı ve kendisinin haksız yere ve art niyetli olarak sınava alınmadığı iddiası hakkındadır

BAŞVURU TARİHİ : 14.4.2016

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, 14/04/2016 tarihli, 4705 evrak kayıt numarası ile Kurumumuz kayıtlarına giren gerçek kişiler için şikâyet başvuru belgesi ile yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi

uyarınca, şikâyet incelemesine ve araştırmasına geçilmiş, inceleme ve araştırma tamamlanarak 2016/1719 numaralı Tavsiye Önerisiyle Kamu Başdenetçiliğine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Şikâyet başvurusu hakkında yapılan ön inceleme neticesinde; şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik olmadığı, bu nedenle şikâyetin incelenmesine ve araştırılmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyetçi Kurumumuza yapmış olduğu başvuruda özetle, Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü için açılan 2 adet Araştırma Görevlisi kadrosuna atanmak amacıyla istenen evrakları temin edip başvuru yaptığını, telefonda tarafına evraklarının tam olduğu bilgisinin verildiğini, ancak 11/01/2016 tarihinde Üniversite tarafından yapılan ön değerlendirme neticesinde “geçersiz lisans transkripti nedeni ile sınava giremeyecek” olarak ilan edildiğini, söz konusu sınav yapılmadan alınacak kişinin isminin belli olduğunu ve boş kadrolardan birine İlahiyat Fakültesi Dekanı ...’in birinci dereceden akrabası olan ...’in alındığını ve kendisinin haksız yere ve art niyetli olarak sınava alınmadığını belirterek 13/01/2016 tarihinde yapılan sınavın iptal edilmesini ve araştırma görevlisi kadrosuna başvurusunun kabul edilmesini ve bilim sınavının tekrar edilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. Kamu Denetçiliğimizce şikâyet konusu ile ilgili olarak 05/05/2016 tarihli yazı ile Hakkari Üniversitesinden bilgi ve belge talep edilmiş olup, anılan idareden alınan 12/05/2016 tarih ve E.1011 sayılı yazıda;

4.1. YÖKSİS, yok.gov.tr/ilan sayfası adresinde 25.12.2015 ilan tarihli ve 1004839 ilan nolu Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalı için Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü veya Türkçe Öğretmenliği Bölümlerinin birinden mezun olmak özel şartlı 2 (iki) adet araştırma görevlisi kadrosuna başvuru için istenen evrakların hangilerinin aslının ve hangilerinin fotokopisinin teslim edilmesi gerektiğinin ilgili ilanda ayrıntılı olarak belirtildiği, Buna göre hangi evrakların fotokopisinin kabul edilebileceğinin ilanda açıkça yazıldığı, Dolayısıyla fotokopi ibaresinin yazılmadığı lisans transkriptinin ya aslının ya da geçerli aslı gibidir mühürlü fotokopisinin teslim edilmesi gerektiği,

4.2. Şikâyette bulunan ... isimli adayın transkriptinin fotokopisinin üzerine sadece aslı gibidir kaşesinin basılmış olduğu ve belgeyi aslı gibidir yapan kişinin ıslak imzasının atılmadığı ve kurumun mührünün basılmadığının görüldüğü, Belgenin, bu haliyle kurumlarına gönderildiği ve sınav komisyonunun durumu tespit ederek adayın başvurusunu kabul etmediği, Ayrıca adayın bu aslı gibidir kaşesini yalnız lisans transkriptine basmakla yetinmeyip hemen hemen bütün evraklarının fotokopisine bu kaşeyi bastığı, örnek olması için ekte sunulan evrakta görüleceği üzere bu aslı gibidir kaşesinin mühürlenmediği ve hiçbir şekilde geçerliliği olmadığı, şayet bahsi geçen aday bunu kasti olarak yaptıysa adayın tutumunun resmi kurumları yanıltmak olarak da değerlendirilebileceği,

4.3. İlgili ilan metninde başvuruların hangi tarihe kadar kabul edileceği, ön değerlendirme tarihi ve sınavın nerede, ne zaman yapılacağı gibi hususların açık bir şekilde belirtildiği, usul olarak son başvuru tarihine kadar gelen bütün müracaat dosyalarının toplandığı, müracaat tarihi bitmeden

usulen dosyaların açılmadığı ve ilgili dosyalar hakkında yorum yapılmadığı, müracaat tarihi bittikten sonra gelen dosyaların sınav komisyonu tarafından açılarak yapılan inceleme sonucuna göre sınava girecek ve giremeyecek adayların belirlendiği ve ilan metninde belirtilen tarihte ilan edildiği, bunun dışında bir aday başvurusu ile ilgili bilgi almak istediğinde sadece dosyasının evrak kayda girip girmediği konusunda bilgilendirildiği, dosyalar henüz incelemeye alınmadığı için dosyanın içeriği ile ilgili adaya bilgi verilmediği,

4.4. Müştekinin geçersiz olduğu için kabul edilmeyen transkript belgesi üzerinden düzenleyen kişi makam olarak görülen ... veya Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığında herhangi bir yetkili ile teyit amaçlı dahi olsa görüşmeye ihtiyaç duyulmadığı, zira transkript belgesi üzerindeki mühür ıslaksa aslı gibidir kaşesine gerek olmadığı, yok eğer transkript fotokopi ise aslı gibidir kaşesi basılarak bu belgenin geçerlilik kazanamayacağı, adayın bilerek veya bilmeyerek bu yanlışlığı yaptığı, müşterinin şikayetinin herhangi bir maddi geçerliliğinin olmadığına ekte sunulan belgelerden net olarak anlaşıldığı, Hususlarına yer verilmiştir.

C. Olaylar

5. Hakkari Üniversitesi 25.12.2015 tarihinde, YÖKSİS üzerinden 1004839 numaralı ilan ile İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalında boş bulunan iki adet araştırma görevlisi kadrosu için ilana çıkmıştır. İlanda Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü veya Türkçe Öğretmenliği Bölümlerinin birinden mezun olma şartı ile birlikte, başvuru için istenen evrak belirtilmiştir.

6. Hakkari Üniversitesi tarafından 11.01.2016 tarihinde açıklanan ön değerlendirme sonuçlarına göre ... “Geçersiz lisans transkripti nedeni ile sınava giremeyecek” gerekçesi ile elenmiştir.

7. ... 12.01.2016 tarihinde Kurumumuza elektronik ortamda başvurmuştur. Adı geçen bu başvurusunda özetle; mezkur sınava başvuru için istenen evrakların tümünü resmi kurumdan aslı gibidir şeklinde tasdikleyip belirtilen tarih aralığında ve belirtilen adrese gönderdiğini, son başvuru tarihinden önce ilahiyat fakültesinde Dekan yardımcısı olduğunu belirten ...'ın ... numaralı telefonda kendisini arayıp evraklarının kendilerine ulaştığını, evraklarda herhangi bir eksiklik ya da yanlışlık olmadığını belirterek sınava gelip gelemeyeceğini sorduğunu, 11.01.2016 tarihinde açıklanan ön değerlendirmeye göre geçersiz lisans transkripti nedeni ile sınava giremeyeceğini öğrenince 12.01.2016 tarihinde bunun nedenini öğrenmek için Hakkari üniversitesini arayarak ön değerlendirme komisyon başkanı olan ... ile görüşüğünü, kendisine daha önce aradığımızda evrakların eksik, yetersiz veya yanlış olmadığını belirtmiştiniz dediğini ancak adı geçeninin durumu geçiştirmeye çalıştığını, ön değerlendirmeyi geçenleri incelediğinde ilahiyat fakültesi Dekanı ... in 1. Dereceden akrabası ve listedeki en düşük puanlı kişi olan ... in alınacağı kanaatine vardığını, diğer başvuran kişileri puanları yüksek olması nedeni ile evrak eksikliği bahane edilerek elenip en düşük puana sahip ... in ön değerlendirme listesine girebilmesinin sağlandığını, Ön değerlendirme listesinden bilinçli ve art niyetli olarak çıkarıldığı için mülakat sınavı olan 13.01.2016 tarihinde sınava giremeyeceğini, bu mağduriyetinin giderilmesi için, 13.01.2016 tarihinde yapılacak sınavın iptal edilmesi ve nihai sonuç açıklama tarihi olan 15.01.2016 tarihinden önce sınavın ve atama işlemlerin durdurulmasının gerektiği, bu konuda acil önlem alınarak duruma derhal müdahale edilmesini talep ettiği hususlarına yer vermiştir.

8. ... 14.01.2016 tarihinde Kurumumuza yeniden başvurmuştur. Bu başvurusunda şikayetiyle ilgili olarak Hakkari Üniversitesini aradığını ve hiçbir sonuç alamadığını, kimsenin yardımcı olmadığını, Tunceli İlinde ikamet ettiği için gidip birebir görüşme imkanı olmadığını, 15.01.2015 tarihinde yayınlanacak sonuçlarda, ilahiyat fakültesi dekanı olan ...'in yakını olan ön değerlendirme

listesinin son sırasında bulunan ...'in alınacaklardan biri olacağını ve tüm bu haksız ve aynı zamanda anayasaya göre suç teşkil eden atamanın gerçekleşeceğini belirtmiştir.

9. ... 15.01.2016 tarihinde Kurumumuza bir kez daha başvurmuştur. Adı geçen bu başvurusunda, 12.01.2016 ve 14.01.2016 tarihinde yapmış olduğu başvurularda ifade ettiği gerekçeler ve tahminlerinin doğru çıktığını ve 15.01.2016 tarihinde yapılan sınav neticesinde Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı olan ...'in 1. derece yakını olan ...'in sınavı kazandığını, en düşük puanlı olmasına rağmen yapılan haksız hukuksuz işlemlerle sınava girmesini engellemek için elendiğini ve sınavın iptali ve yeniden hukuk ve adaletli bir şekilde yapılması ile atamanın durdurulması ve iptalini ayrıca sınavı yapan komisyonun soruşturularak gerek görülürse cezai işlemlerin başlatılması hususlarına yer vermiştir.

10. ...'in 12.01.2016 tarihli şikayet başvurusu 26.02.2016 tarihli Gönderme Kararı ile YÖK Başkanlığına tevdi edilmiştir. Anılan idare şikayetçinin başvurusunu incelenmesi için Hakkari Üniversitesine göndermiştir. Hakkari Üniversitesi tarafından yapılan inceleme neticesinde YÖK Başkanlığına gönderilen 31.3.2016 tarihli yazıda; ...'in lisans transkript fotokopisinin üstüne hangi kurum ve kişi tarafından ve hangi tarihte vurulduğu belli olmayan geçersiz "aslı gibidir" kaşesinin yer aldığı, resmi hiçbir geçerliliği olmayan bu transkript nedeniyle de, adı geçen başvurusu geçersiz sayıldığı, şikayetçinin iddia ettiği gibi yüksek puanları nedeniyle hiçbir adayın başvurusunun geçersiz sayılmadığı, böyle olsaydı ön değerlendirme sonucu incelendiğinde görüleceği üzere başvuranlar içerisinde 84, 82, 79 gibi en yüksek puanlara sahip olan adayların başvurularının kabul edilmemesinin gerektiği, halbuki en yüksek puanlara sahip olan bu adayların başvurularının kabul edildiği, 71,60 gibi daha düşük puana sahip olan şikayetçinin müracaatının eksik ve geçersiz evrak nedeniyle kabul edilmediği, sonuç olarak yapılan işlemde hukuka aykırı herhangi bir durumun söz konusu olmadığı ve iddia sahibinin bilerek veya bilmeyerek hiçbir geçerliliği olmayan transkript ile başvurduğu için müracaatının kabul edilmediği hususlarına yer verilmiştir.

D. İnceleme ve Araştırma Bulguları

11. Şikayet başvurusuna konu idari işlemler ile ilgili olarak Denetçiliğimizce, Samsun 19 Mayıs Üniversitesinden bahse konu aslı gibidir onaylı transkript örneği ile ilgili bilgi talep edilmiş olup, mezkur idareden alınan bilgiler ışığında öğrenci ...'na ait 21/07/2010 tarihli transkript ve aslı gibidir kaşesine ait örneğin Samsun 19 Mayıs Üniversitesi tarafından düzenlendiği, transkriptte bulunan imzanın Üniversitenin Öğrenci İşleri Daire Başkanlığında görev yapan ...'e ait olduğu, transkriptteki o dönemde kullanılan mührün Daire Başkanlığına ait olduğu, Daire Başkanlığında aslı gibidir kaşeli transkript örneği hazırlandığında kayıt tutulmadığı, Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü tarafından açılan araştırma görevlisi alımı sınavı kapsamında bahse konu olan belgenin gerçekliği konusunda mezkur üniversite yetkilileri tarafından teyit talep edilmediği tespit edilmiştir. Öte yandan Denetçiliğimizce Hakkari Üniversitesinden şikayet konusu sınav ile ilgili tüm adayların belgeleri talep edilmiş olup, mezkur evrak üzerinde yapılan incelemede ön değerlendirme aşamasında evrak ve bilgi eksikliği nedeni ile elenen adayların çok fazla olduğu, toplam 31 adayın sınava müracaat ettiği, bu adaylardan 19'unun hatalı ya da eksik evrak nedeniyle sınava alınmadığı, çağrılan 12 aday içinden yalnızca 4 kişinin sınava katıldığı, netice itibarıyla 31 kişinin müracaat ettiği iki araştırma görevlisi kadrosu için yapılan sınava yalnızca dört adayın katılabildiği anlaşılmıştır.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE A. İlgili Mevzuat

12. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2. maddesinde, Devletin nitelikleri sayılmış ve Türkiye Cumhuriyeti Devletinin sosyal bir hukuk Devleti olduğu vurgulanmıştır.

12.1. Anayasanın Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesi “...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...” Hükmü yer almaktadır.

12.2. Anayasanın "Kamu hizmetlerine girme hakkı" başlıklı 70. maddesinde, “Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.” kuralına yer yer verilmiştir.

13. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesi; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir. Ancak; a) Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile resen imzaladığı kararlar ve emirler, b) Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler, c) Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar, ç) Türk Silahlı Kuvvetlerinin sırf askerî nitelikteki faaliyetleri, Kurumun görev alanı dışındadır.” Hükmüne amirdir.

14. Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen Veya Açıkta Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav İle Giriş Sınavlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 2. Maddesinde, Yönetmeliğin Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim görevlisi, okutman, araştırma görevlisi, uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacısı kadrolarına yapılacak atamaları kapsayacağı, 6. Maddesinde Yükseköğretim kurumlarının, Yönetmeliğe tabi öğretim elemanı kadro ilanlarında lisans veya lisansüstü mezuniyet alanları ile ilan edilen alana ait bilimsel, nesnel ve denetlenebilir koşullar dışında adayı tanımlayan özel şartlar koyamayacakları, 8. Maddesinde başvuruların, şahsen veya posta yoluyla ilanda belirtilen adrese ya da ilanda belirtildiği takdirde internet erişimi üzerinden yapılacağı, postadaki gecikmeler ve ilanda belirtilen süreler içinde yapılmayan başvuruların dikkate alınmayacağı belirtilmiştir.

14.1. Anılan Yönetmeliğin 10. Maddesinde “Sınav jürisi; müracaatlarda, müracaat eden adaylar arasından ilan edilen kadro sayısının on katına kadar adayı, yabancı dil okutmanı, çevirici ve yabancı dille eğitim-öğretim yapılan programlardaki öğretim görevlisi kadrolarında (meslek yüksekokullarında bu kadrolarda istihdam edilecekler de dahil olmak üzere) ALES puanının %40’ını ve yabancı dil puanının %60’ını, diğer kadrolarda ALES puanının %60’ını ve yabancı dil puanının %40’ını; meslek yüksekokullarına müracaatlarda ise ALES puanının %70’ini ve lisans mezuniyet notunun %30’unu dikkate alarak belirler ve kadro ilanında belirtilen internet adresinde ilan eder. Bu sıralamaya göre son sırada aynı puana sahip birden fazla adayın olması halinde, bu kişilerin tamamı sınava çağrılır. Başvuru sayısının ilan edilen kadronun on katından az olması halinde, adayların tamamı giriş sınavına alınır. Adayların ön değerlendirmede dikkate alınan puanları ile lisans mezuniyet notları kadro ilanında belirtilen internet adresinde ilan edilir.” Hükmü bulunmaktadır.

15. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 26. maddesinin birinci fıkrasında;

“Fiziksel ortamda hazırlanan ve gizlilik derecesi taşımayan bir belgeden örnek çıkartılması halinde, örneğin uygun bir yerine “ASLI GİBİDİR” ibaresi konulur ve idarece yetkilendirilmiş görevli

tarafından ad, soyadı, unvan ve tarih belirtilmek suretiyle imzalanır. Bu şekilde çoğaltılan belge, asıl belge gibi kabul edilir.” Hükmü yer almaktadır.

B. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekeçe

16. Şikayetçi ... 3 numaralı paragrafta ayrıntılarıyla belirtildiği üzere, Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanının 1. Derece yakınının alınması için idare tarafından yapılan ön değerlendirme neticesinde kendisinin geçersiz lisans transkripti nedeni ile sınava alınmadığı iddiasıyla Kurumumuza başvurmuştur.

17. İdare tarafından, ayrıntılarına 4 numaralı paragrafta yer verildiği üzere yapılan işlemde bir hata bulunmadığı, şikayetçinin lisans transkript belgesinin aslı gibidir onayının geçersiz olması nedeniyle sınava alınmadığı bilgisi verilmiştir.

18. Şikayet konusu idari işlem ile ilgili mevzuat incelendiğinde, 14. Paragrafta yer verildiği üzere, araştırma görevlisi giriş sınavına girecek kişilerin, jüri tarafından müracaat eden adaylar arasından ALES puanının %60'ını ve yabancı dil puanının %40'ı dikkate alınarak yapılan sıralama ile ilan edilen kadro sayısının on katına kadar belirleneceği anlaşılmaktadır.

19. İdare tarafından şikayet konusu idari işlemin yasal dayanağı olarak şikayetçinin lisans transkript belgesinin aslı gibidir onayının geçersiz olması gösterilmektedir. Samsun 19 Mayıs Üniversitesi tarafından hazırlanmış olan mezkur belge ile ilgili olarak anılan idare ile yapılan yazışmalarda söz konusu belgenin taraflarınca hazırlandığı, üzerindeki mühür ve imzanın geçerli olduğu, Hakkari Üniversitesi yetkilileri tarafından mezkur belgenin doğruluğunun sorulmadığı belirtilmiştir. Bununla birlikte 15. paragrafta yer verildiği üzere; bir belgenin örneğinin çıkarılması için aslı gibidir ibaresini koyan yetkilinin adı, soyadı, imzası ve işlemin tarihi de belirtilmelidir. Söz konusu belge incelendiğinde aslı gibidir ibaresini koyan görevlinin kim olduğu hususunda bir bilgi bulunmadığı görülmektedir. Bu itibarla idare tarafından şikayetçinin sunmuş olduğu belgenin geçerli bir belge olarak kabul edilmemesi yönündeki işlem bu yönüyle mevzuata uygundur.

20. Öte yandan Hakkari Üniversitesi tarafından İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalında boş bulunan iki adet araştırma görevlisi kadrosu için yapılan sınav bütünüyle incelendiğinde; 25.12.2015 tarihinde ilana çıkıldığı ve 11.01.2016 tarihinde ön değerlendirme sonuçlarının açıklandığı, adaylara başvuru süresi olarak ilgili Yönetmelik uyarınca verilebilecek en az sürenin tanınmış olduğu, ilana toplam 31 adayın başvurduğu, en düşük puanlı adayın 64,96, en yüksek puanlı adayın 84,33, şikayetçi ...'in 71,61 ve Dekan ...'in birinci derece yakını olan ...'in 66,83 puanı olduğu, adayların tamamının başvurularının geçerli olmuş olması halinde şikayetçinin ilk 20 aday arasında yer aldığı, buna karşın ...'in 31 aday arasında 29. Sırada bulunduğu, sınav komisyonu başkanı ... tarafından şehir dışından başvuranların telefonla aranarak sınava katılıp katılmayacaklarının sorulduğu, akabinde yapılan ön değerlendirmede 31 adaydan 19'unun başvurusunun geçersiz sayıldığı, geriye kalan 12 adaydan yalnızca 4 tanesinin sınava katıldığı, 31 aday arasında ilk sırada yer alan ...'in sınavdan 100 üzerinden 5 puan aldığı, 31 aday arasında 3. Sırada yer alan ...'in yüz üzerinden onbeş puan aldığı, buna karşın 31 aday arasında 29. Sırada yer alan ...'in sınav sonucunda 60 puan, 28. sırada yer alan ...'in ise 70 puan alarak sınavı kazandığı anlaşılmıştır.

21. 25/12/2015 tarihli araştırma görevlisi alım ilanında hangi belgelerin isteneceğinin belirtildiği, buna göre bazı belgelerin fotokopisinin istendiği, diğer belgelerin ise aslının veya onaylı örneğinin istendiğinin açıkça belirtilmediği görüldüğünden ilgili üniversitenin alım ilanında yer alan şartı bu şekilde yorumlamasının mümkün olmadığı düşünülmektedir.

22. Başbakanlık Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından yayınlanan Etik Davranış İlkelerine göre çıkar çatışması; kamu görevlilerinin görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini

etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözükten ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükleri ve benzeri şahsi çıkarlara sahip olmaları halini ifade etmektedir. Kamu görevlileri, çıkar çatışmasında şahsi sorumluluğa sahiptir ve çıkar çatışmasının doğabileceği durumu genellikle şahsen bilen kişiler oldukları için, herhangi bir potansiyel ya da gerçek çıkar çatışması konusunda dikkatli davranır, çıkar çatışmasından kaçınmak için gerekli adımları atar, çıkar çatışmasının farkına varır varmaz durumu üstlerine bildirir ve çıkar çatışması kapsamına giren menfaatlerden kendilerini uzak tutarlar. Hakkari Üniversitesi tarafından İlahiyat Fakültesi Dekanı ...'in birinci derece yakınının, Dekanı olduğu Fakülte tarafından iki boş araştırma görevlisi kadrosu için açılan sınava başvuracağını veya başvurduğunu bilmemesi hayatın olağan akışına aykırıdır. Üniversite tarafından Kurumumuza sunulan bilgi ve belgelerden adı geçen Dekanın, bahse konu sınav dolayısıyla oluşan çıkar çatışması ile ilgili yapılması etik açıdan elzem olan hareketleri yerine getirmediği anlaşılmaktadır.

23. Bilindiği üzere, bütün idari işlemler, biçimi ve konusu ne olursa olsun, kamu yararı için yapılır. Yönetimin kamu yararı dışında bir amaç gütmesi durumunda yapmış olduğu işlem "amaç" yönünden hukuka aykırı olur ve iptali gerekir. Kamu görevine girmek için sınav yapılması, yukarıda da belirtildiği üzere vatandaşların Anayasal haklarının korunması yönünden gerekli bir uygulamadır. Düzenlenen bu sınavlarda katılımın şartları taşıyan her istekliye açık olması idareden beklenilmektedir. Bu kapsamda sınavlara katılım için adaylardan şartları taşıyıp taşımadıklarını tevsik edecek belgelerin talep edilmesi de doğaldır. Bununla birlikte sınava katılmak isteyen adayların yarısından fazlasının şartları taşımadığı için değil, belgelerinde eksik ve hata olduğu için sınava çağrılmaması, yapılan sınavın ve adaylardan belge talep edilmesi işleminin nihai hedefi olan kamu yararı ilkesini zedeleyecektir. İdare tarafından evrak üzerinden rahatlıkla kontrol edilip görülebilecek eksikliklerin tamamlanması yerine bu adayların sınava çağrılmaması, idarenin içine düşmüş olduğu yukarıda belirtilen çıkar çatışması da düşünüldüğünde idari işlemi sakatlamaktadır.

24. **Yukarıdan beri anlatılan hususlar, bilgi, belge, yasal mevzuat, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, tüm dosya kapsamı hep birlikte değerlendirildiğinde;** ... isimli şikayetçinin geçersiz lisans transkripti nedeni ile sınava alınmaması yönündeki idari işlem mevzuata aykırı olmamakla birlikte, Hakkari Üniversitesi tarafından İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalında boş bulunan iki adet araştırma görevlisi kadrosu için düzenlenen sınava ilişkin toplam 19 adayın sınava çağrılmaması yönündeki idari işlemin kamu yararına müteallik olmadığı ve bu yönüyle hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu düşünülmektedir.

C. İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

25. 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13'üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17'nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikayete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan haklara da aykırı bir durum tespit edilmediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

D. İyi Yönetişim İlkelerine Uygunluk Yönünden Değerlendirme

26. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

27. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde: "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41'inci maddesi ve Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası gibi uluslararası mevzuatlarda da iyi yönetim ilkelerinin ne olduğuna ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

28. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgeleri idarenin yasal süresi içerisinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderdiği, idarenin başvuru ile ilgili işlemlerinde; her türlü bilgi ve belge verilerek başvuruya da süresi içinde gerekçeli olarak cevap verildiği, bu yönlerden İdarenin iyi yönetim ilkelerinden *kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi* **ilkelerine uygun hareket ettiği** ancak idarenin cevabi yazılarında şikâyetçiye hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği anlaşıldığından iyi yönetim ilkelerinden *karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi* **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

29. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

30. 2709 Sayılı 1982 Anayasasının "Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması" başlıklı 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı Van İdare mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; şikâyetin kabulü ile Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalında boş bulunan iki adet araştırma görevlisi kadrosu için yapılan sınavın iptal edilerek sınavın yenilenmesi hususunda **Hakkari Üniversitesi Rektörlüğüne tavsiyede bulunulmasına, kararın şikâyetçiye ve Hakkari Üniversitesi Rektörlüğüne tebliğine** Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi tarafından karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi